



**Előfizetési ár:**

Egész évre 6 frt.  
Félévre 3 „  
Negyedévre 1 frt. 50 kr.  
Közsegeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmertlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

**Kéziratok** nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyílt-térben minden garmond sor díja 20 kr.

# ZEMPLÉN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

**Hirdetési díj:**

Minden egyes szó után  
100 szóig 2 kr.  
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „  
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, diszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért természet szerint, minden centimeter után 3 kr. számtattatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

## Az iparos oktatást és házi ipart terjesztő felvidéki-egylet évi jelentése az 1877. évről.

Tekintetes közgyűlés!

Midőn ez alkalommal szerencsénk van egyeleti életünk első évi működéséről számot adni, engedje meg a tekintetes közgyűlés, hogy mindjárt a bevezetésben kiemeljük azt, hogy teljes tudatával vagyunk annak, miszerint jelentésünknek lényeges hiányai vannak. — Ezen hiányok azonban korántsem oly természetűek, melyek szerint nem tudnánk számot adni sáfárkodásunkról. Ezzel beszámolunk. — Azonban az összeállítás alakja nem üti meg a mértéket, — minek oka mindenekelőtt azon körülményben rejlik, mely szerint a központi választmány és a külső csoportok választmányai között a viszony maig sem consolidálódhatott oly módon, oly alakban, mint azt az alapszabályok előadják.

Ami ezt okozza, felfogásunk szerint talán épen a legjobb akarat, mely minden csoportnál abban mutatkozik, hogy az alkotást első szeretné területén létesítve látni.

E nemes törekvés némi féltékenységet, ez pedig bizonyos tartózkodást idéz elő; innen származik azután az, hogy a csoportok a vagyoni, illetőleg a jövedelem elszámolásánál úgy, mint a cselekvéseknél némileg eltérően az alapszabályoktól, a központi választmányt nem hozták azon helyzetbe, hogy az évi számadást úgy készítse el, amint ennek tulajdonképen készítve kellene lenni, s hogy a jövőre nézve tüzetesebb költségvetést előterjeszteni nem képes.

De eltekintve ezen körülménytől, — melynek megszüntetésére czéloz az ezen jelentésben foglalt indítvány előterjesztése — a központi választmány nyugodt öntudattal tekint a lefolyt

munkálkodási évre, mely minden nehézségek dacára is, melyek az ifju egyesület életének első évében természetesen előfordulnak, mégis sikerült immár két tanmühelyt megnyitni, és háromnak megnyitását még ez év október havára biztosítani.

Ezen általános megjegyzés után van szerencsénk a tekintetes közgyűlést a történekről következőkben értesíteni:

Az alakuló rendes közgyűlés elé terjesztett működési tervrajzba, minden az egyesület köréhez tartozó megyében terveztetett valami alkotás és terveztetett közös alkotások is.

Ezeknek keresztülvitele, illetőleg létesítése azonban csak ott lehetett, hol legalább némileg szaporodtak a tagok.

Igy történt, hogy eddig Gömörmegyében létrehozunk egy műmetszészeti tanmühelyt, míg egy második tanmühely a márvány-esztergályozásra Tolcsván ez év október végével minden bizonyonnyal kinyitattik;

hogy továbbá Zemplénmegyében Homonnán egy műmetszészeti, — Sátoralja-Ujhelyben pedig kosárfonó tanmühely van felszerelés alatt, s október havában szintén megnyitattik.

Abauj-, Szepes- és Borsodmegyék még nem emelkedtek annyira vagyoniilag, hogy valamely tanmühelyt önállóan létesíthetünk volna területeiken, reményünk van azonban, hogy a jövő működési évben már itt is tért foglalhatunk.

Sárosmegyével pedig, fájdalom még a kezdet kezdetén sem állunk, mert ott semmi uton sem sikerült az érdeklődést eddig felébreszteni. Az okát ennek inkább akarjuk a nyomott helyzetnek, mint a jóakarát hiányának tulajdonítani. Remélni akarjuk, hogy ez jobbra fog fordulni és Sárosmegyében is fölismerik a házi-ipar fejlődésének szükségességét.

havasí egylet (Alpen Verein), mely másutt is igen sokat tett a kirándulások élvezhetésére nézve, hidat építetett felébe, melyről nem csak az örvénybe való zuhanását igen szépen láthatni, de forrásához a barlangba is bejuthatni. Vize itt nagyon hideg s oly csendes, hogy alig mozdul, mintha földalatti utját megkedvelve, szégyenlené magát bámulói elé lépni. De az örvény szélére jutva, elszédül s hófehér menyasszonyi pórfátyolt öltve magára, lezuhan a magasból; de fátyola csakhamar szemfedővé válik, mert a menyasszonyt, még mielőtt völegénye akadna, elnyeli a Salzach s viszi a Dunán a fekete — sirba — tengerbe. E zuhatagról azt tartják, hogy a Königsseeből jö, mert egy időben, 1823-ban és 1866-ban, midőn a tónak színe az ugynevezett Kuchler-Loch nyílása alá esett, a zuhatag is kiapadt. Miután kárt nem okoz, sőt még malmot is hajt, és sok embernek élvezetet s másoknak keresetet nyújt, hát csak ne apadjon ki, hacsak úgy nem furja át a hegyeket, hogy az ujhelyi magas hegy oldalából jöjjön napfényre. Nekünk nagy hasznunkra volna — s a németeknek jutna és maradna is.

Gollingtól Lendig a vasut megint olyan, a milyennek a Gesäusenél rajzoltam. Ez a Gesäusenek mindenképen testvére. Amaz Rudolf, ez Gizella pálya nevet visel. Ennek zúgóját különben luegi szorosnak nevezik. A mint kijövünk belőle, jobb kéz felől hegyes szikla ormon ott látjuk még most is diszteni Werfen állomás mellett Hohenwerfennek 1076-ban épült várát, melynek, mint a mellettünk ülő kapitány mondja,

Nevezesebb ezeknél azon két közös alkotás, mely az egyesület egész területének van szánva.

Tudni méltóztatnak azt, hogy tervbe vettük volt: Lócsén vagy Iglón egy pozsonyhoz hasonló női házi-ipar tanmühelyt felállítani, melyben, mint képző-intézetben ipartanítónékat lettünk volna nevelendők.

Bármennyire óhajtottuk is ezen tervet keresztül vinni, anyagi erőnk nem engedte ezt.

Midőn már így lemondani készültünk a tervről, jött a pozsonyi társ-egyesület azon ajánlata, mely szerint képesnek nyilatkozott saját intézetét annyira megnagyobbítani, hogy abban minden évben tíz leány lesz elhelyezhető, s így minthogy 3 évi tanfolyam van, állandóan 30 leány helyezhető el ugyan azon jótétemeny mellett, milyenben a pozsonyi egyesület területétől beadott leányok részesülnek.

A pozsonyi egyesület a nagyobbításhoz egyszer mindenkorra 780 frtot kért, míg az intézet fenntartásához évi 2200 forint kell, mi azonban a pozsonyi egyesület által önként 1600 forintra szállítottatott le.

Készséggel és köszönettel fogadtuk e szives ajánlatot, mert meggyőződésünk, hogy ezen a maga nemében egyetlenegy intézetből egyesületünk területére kitünő ipar-tanítónékat fogunk kevés áldozattal nyerni.

Ez idő szerint egyesületünk területéről 15 leány van már a tanintézetben és jövő május havában ismét tízet vesznek fel.

A második közös alkotás a mai napon megnyitandó tanmühely itt helyben a harisnyaneműek szövésére.

E nevezetes tanmühely előbb Iglóra volt szánva. Azonban a várossal folytatott tárgyalások nem vezetvén eredményre, Kassát választottuk, hol a városi hatóság és közönség aránylag igen

mostani örsége egy örmesterből, s ennek vén gazdaszonyából és egy tehénből áll. Ezt hallva, eszembe jutott Tompa Mihálynak Szemere Miklósunk borházának falára irt, s a zempléniek által ismert verse, midőn Szemere a Brassai ellen irt választ az ismerettyüre, hasonló társaságban Toronyán irta — s én is azt mondván társaimnak: Veszítse a várat az is, a ki nyerhet, mert ebnek kívánok ilyen győzedelmet.

Lendben újból elváltam társaimtól, kiket Zeill am See vonzott, hogy a gasteini fürdöket megnézzem.

Itt a königsseei népvándorlás második, de bővített kiadására akadtam. Mintha más fürdő nem is volna már, így tódult ide a roszt időjárás által eddig visszatartott közsvényes és ideggyenge világ. Látván e nagy néptömeget kiszállani, ugyan siettem magamat a postára beiratni, mely itt ennyi embert szállit, a hány megérkezik, s bejutottam hármasszámra. Mióta az utlevelekkel nem kineznek az embert, azóta az ember csak numero. De csakhamar teljesült rajtam a biblia mondása: hogy az első lesznek az utolsó, mert nemsokára kiszült, hogy míg a többi szám ugyanazon áron (2 frt 30 kr.) elegáns cs. k. nyitott fandumerekben fog menni, nekem az i. és 2. számmal és a kalauzzal a főpostakocsiban, mely itt valóságos Noe bárkája, honnan semmit sem látni, kellene helyet foglalnom. Olyan bolond nem akadván, ki helyet cserélne velem, törökországi tapasztalatimhoz folyamodtam, és a baksis segédelmével én jutottam az egész karaván felébe, a

## TÁRCZA.

### Uti levelek.

IV.

Zürich aug. 3

Másnap, aug. 1-én elhagyva Salzburgot, vasuton Halleinon keresztül Gollingba mentünk, hol a Schwarzbachfall nevű zuhatag megtekintése végett állapodtunk meg. Ezt egyik vonattól a másikig kényelmesen megtehetni, kivált ha a zuhatag közelébe kocsin megy az ember, mit az indóházban mindig kaphatni. E szép vizesének az a fő nevezetessége, hogy a hohe Göll nevű magas hegy oldalában levő barlangból jön ki, az ujhelyi Rongyva nagyságában, de jegecs tisztán, a minőnek a Rongyvát még képzelni sem tudjuk; s itt meg nem állapodhatván, hirtelen zuhan le hófehér habba törve. Évezredek óta nyaldosván és csiszolván a sziklákat, melyeken lehömpölyög, egész meredek ágyat vájt magának a hegyben, melyet oly sajátágosan tördelt össze, hogy közepe táján elébb fűrődván át a sziklák hátsó rétegein, egy ház nagyságu sziklát maga előtt meghagyott s annak kapu nagyságu nyílása mögött látja az ember iszonyu morajjal lezuhanni, s köd alaku porrá törni, melynek parányaiabban a nap sugara megtörvén, a pokol e kapuját a legszebb szivárvány koronázza. S hogy minden oldalról gyönyörködhessék benne az ember a német

olcsó bérért alkalmas helyiséget adott, s hol még azon nagy előnnyel találkozunk, hogy idővel az itteni állami gépész-iskola a kérdésben lévő iparfejlesztésénél nevezetes tényező lehet.

E tanműhely létesítését egyedül Zimmermann János ur nemes adománya, és a magas kormánynak, különösen Trefort Ágoston miniszter ur ó excellentiájának erkölcsi- és anyagi hatalmas támogatása tette lehetővé, amennyiben előbbtől egyesületünk e célra 4600 u. b. márkát = forintot és négy darab igen szép gépet kapott, míg a magas kormány 2600 forint segélyt nyújtott s ami legfőbb, a műhely vezetésére J. Péterfy Zoltán urat állami költségen felügyelővé nevezte ki, ki remélni merjük egyesületünk többi alkotásainál is segítségünkre lesz.

Most már egyesületünknek egyik legszebb feladata leendő a tanműhely, mely hivatva van, hogy egy igen nagy horderejű iparnak legyen alapja — fentartani.

Az alább közlendő pénztári forgalom kifogja mutatni a forrásokat, melyekből a fenn elsorolt alkotások létesítettek, vagy néhány év múlva létesítve lesznek.

Ha ezeket komolyan figyelembe vesszük, lehetetlen meg nem győződnünk a felől, hogy a magas kormány az erkölcsi támogatáson kívül a viszonyokhoz mérten nagy anyagi támogatásban részesíti egyesületünket; továbbá kitűnik az, hogy külföldön élő egyik derék hazánkia oly ajándékban részesíté egyesületünket, melynek értéke megközelíti az egylet két évi tagsági díjait, kitűnik végre, hogy a pozsonyi társ-egyesület akkor, midőn engedélyezett sorsjátékát velünk a lehető legelőnyösebb feltételek mellett megosztotta, átengedvén 20 ezer darab sorsjegyet 11 krajczárjával, annyi 50 kros sorsjegyet, mennyit el tudunk árusítani, — bebizonyítá legőszintébb hajlamát egyesületünk iránt.

Mindez buzdító példa lehet azokra nézve, kik még az egyesülettől távol állanak. Eredményeket tiszta jóakarattal felmutatni nem lehet, — a kitartó szorgalom és hazafiúi törekvés sem gyümölcsöz semmit, ha az egyesülettől a legszükségesebb anyagi pártfogás elvonatik.

A központi választmány eddig sem mulasztotta el a társadalmat részvétre buzdítani, s ezenül ezt még inkább gyakorolandja, miután ma már reá mutathat az eredményekre, melyek eddig, ha szerények, az bizonyára a kezdetnek s anyagi erőhiányának tulajdonítható.

Alább következő pénztári mérlegünk adja az általunk eszközölt vagyonkezelés hű képét.

A felvidéki iparos oktatást és házi ipart terjesztő egyesület pénztári állapota tett: Bevétel: 600 frt 67 kr. Kiadás: 9128 frt 65 kr.

bárka fedelénél magasabb bakra, illetőleg a szűk és felére. Azt már igazán mondhatom, hogy itt a helyzet magaslatára emelkedtem; s ez valóban emelte is ez ut nagyszerűségének benyomását.

Ily vadonba vajt országuton, melyet 40 év óta folytonosan készítenek, még nem jártam. Közvetlenül Lendből nagyon meredeken emelkedik fel az ut, hogy folytonosan felfelé haladva a Klammba éjjen, hol szédítő magasságban megy a bódító zárgással s csupa zuhataggal lefelé nem is futó, de első Ache folyó felett. A sziklák, melyekbe az út vájva van több száz ölnyi hosszúságban és magasságban fejtünk és az országutat egészen befedik. S ha aztán a kocsis még ráadásul elmondja és megmutatja az embernek, hogy e tavaszkor hál szakadt le, s esett e szép országutra egy oly darabka szikla, mely mindjárt az utat is magával vitte az örvénybe, — hogy tavaly, hol esett le egy darab épen a postakocsi elé, mely néhány másodpercczel későbbben 4 utast, kocsist és lovat lenyínyé lapított volna, de így szétrobbant darabjai csak a kocsist és lovakat sebeztek meg; ha bakról látja az ember, hogy a főposta kocsinak 2 első lóva, mely gyepelő nélkül húzza a barkát a szoros tetejéig, hogyan kanyarodik mindig az örvény felett álló nagyon gyenge karfa felé, s ösztönszerűleg a nagyobb kört keresvén, nem igen hallgat a kocsis szavára, ki nem tartva őket kezében, nem uarlkodhatik felettök — hol egy véletlen tengelytörés több száz ölnyi mélységbe repitné az embert, — ha mindezeket elmélkedik az ember a kocsis csigalépése közben,

A mondottak tartalmazzák egyleti életünk rövid történetét.

Oly mult ez, melyből erőt merithetünk egy jövő alkotásához.

Kassán, 1877. augusztus 5.

A központi választmány nevében:

MÜNSZTER TIVADAR,  
alelnök.

DEIL JENŐ,  
vezértitkár.

### Körlevél Zemplénavarmegye területén lakó összes okleveles községi és körjegyzőhöz.

Tisztelt kartárs!

A folyó évi augusztus 12. és 13. napjain Sátoralja-Ujhelyben megtartott megyei jegyzői gyűlés szép eredményéről midőn értesítjük, egyszersmind azon kifejezésünknek adunk helyt, hogy a megalakult „Zemplénavarmegyei községi és körjegyzői egylet”, melynek kidolgozott és elfogadott alapszabályai e napokban jóváhagyás alá felterjesztetni fog, nem ütközött meg azon, hogy néhány kartárs a gyűlésen meg nem jelent, mert tudta azt, hogy igen soknak megkellett silány anyagi helyzete miatt érezni a jelenlehetés költségeit, s éjjelekkal pótolni az elmulasztott időt; de mert oly szép szám közreműködése mellett volt megtartható gyűlésünk, hogy óhajainknak kifejezést adhatunk, megalakultunk, s alapszabályaink meghozatalán kívül, megválasztottuk az egylet ideiglenes tisztikarát és pedig elnöknek Szmrkovszky György terebesi kör, alelnöknek Törzseök Endre legényei kör, pénztárnoknak Debreczeni József sátoralja-ujhelyi, jegyzőnek Kretovics József szinte sátoralja-ujhelyi községi kartársakat, ezenkívül a községi és körjegyzői nyugdíj-intézet érdekében, a fizetés minimumának 600 frtra leendő felemelése tárgyában, a jegyzői qualificatio és vizsgálat megtartása, s a törvénytelen helyettesítések s pályázatoknál elkövetett visszaélések ügyébeni kérvényezések iránti indítványokat tárgyaltuk le és ez ügyekben adunk első kifejezést létezésünkről; továbbá a központi egylet által f. é. szeptember hó 12-ére Budapestre összehívott közgyűlésre indítványaink előterjesztése s az egyesülési módzatok megbeszélése végett kebelünkől egy küldöttséget neveztek ki; végre abban állapotunk meg, hogy az egyletnek lesz 9 választmányi tagja, kiknek mindegyike egy-

akkor visszavágyik a königssei lélekvesztő csolnakra, melynek kifordulása legalább még az uszás általi menekülés némi reményét hagyja meg, de a ki itt a bárka bakjára ül, az felfordulás esetére Dante mottóját, mit a pokol felé irt, tegye magáévá: lasciate ogni speranza.

S nagy kérdés, mit idegyenge emberek tudnának egyéb iránt eldönteni, csakogy azok nem másznak fel a bakra, mi a borzadályosabb, felfelé-e lépést haladni, vagy lefelé ügetve ezen az uton? Kiérve ezen Klamm szorosból, a gasteini tágasabb völgybe érünk, mely irányára s alakjára nézve hasonlít némileg a chamounix völgyhöz. Az ut ezen a völgyön sem szépnek, sem kellemesnek nem mondható. A hőség tropicus volt — lehetett 30 fokon felül — a sok kocsis nagy porvert fel. Így haladva, nem sokára elértük Gasteint a falut = Dorfgastein. Itt pihentetve egy kicsit, míg a kalauz a postát általadta, tovább mentünk a völgyön, s közel egy órai ut után elértük a második Gasteint: Hofgastein. S miután az uton azt hallottam, hogy a harmadikban Wildbad vagy rövidebben Badgasteinban, mely túl van tömve vendéggel, bajos lesz lakást kapni, Hofgasteinban maradtam, hogy innen ránduljak ki az egy órányira fekvő Wildbad megtekintésére.

[Folyt. köv.]

CHYZER KORNÉL.

egy szolgabírói járást fog képviselni. Mi okból szíves kartársi üdvözléssel keressük meg, hogy ha e mindnyájunk érdekét közösen és egyenkint felkaroló egyletnek tagja akarsz lenni, szíveskedjél ez irányban hova mielőbb, legfeljebb 8 nap alatt írásban nyilatkozni, hogy nyilatkozatod értelmében neved az alapszabály alá, mint alapító tagé aláírató legyen, s egyszersmind ezen nyilatkozatoddal velünk tudatni azt, kit óhajtasz járásodból az egylet választmányi tagjai közé, szavazatoddal támogatva, megválasztatni.

Felkérünk egyszersmind, hogy az alapszabályok értelmében 1 frt beiratási és 2 frt első évi tagsági díjat fenti nyilatkozatoddal együtt Kretovics József egyleti jegyzőhöz, Sátoralja-Ujhelybe beküldeni szíveskedj.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1877. évi augusztushó 13-án tartott közgyűlésben.

SZMRKOVSZKY GYÖRGY,  
egyleti id. elnök.

KRETOVICS JÓZSEF,  
egyleti id. jegyző.

## HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

Chyzer Kornél barátunk, kinek szellemes ütlevelelei sok élvezetet nyújtottak az olvasó közönségnek, a tegnap reggeli vonattal hazaérkezett. Utazása gyorsabban véget ért, mint leveleink közlése, melyek nagy és érdekesebb részével még hátra vagyunk.

A kegyesrendiek nagygymnásiumának tanári kara a jövő iskolai évre Dongó Gy. Géza k. r. tagban egy jeles ifju erőt nyert. De vele az itteni társadalom és közművelődésünk szerény helyi faktora a „Zemplén” is, melyet, ígérete szerint, munkálataival koronként szerencsésül fog. Dongó ur irodalmi tevékenysége a komolyabb irányu művekben tükröződik vissza, melyekből egy kötet közelébb hagyta el a fővárosi sajtót, behatóan ismertetve benne közművelődési viszonyainkat. E műből, mely az irodalmi körök méltatásában részesült, közelebbi számunk mutatónyt hozand, megjegyezvén: miszerint annak felmaradt példányai a szerzőnél 1 frtjával még mindig megrendelhetők.

A miniszterelnöknek következő körrendeletét közli a hivatalos lap: A magyar királyi minisztertanácsnak f. é. júliushó 12-én kelt határozata alapján, a végkielégítéseknek bírói végrehajtás utján lefoglalhatására nézve, az 1876. XXXI. törvénycikk kiegészítéseképen, ezennel a következők rendeltettek: Az 1876. XXXI. törvénycikk életbeléptetése után foganatosított végrehajtásoknál a végkielégítési hitelezők részére csak egy harmadrésben foglalható le, de csak azon esetben, ha az 350 forintot meghalad, s az elmarasztaltnak a foglalás után is annyiszor számítva 350 forint marad rendelkezésére, a hány évi fizetésnek felel meg a részére engedélyezett végkielégítési összeg. Azon végrehajtásoknál, melyeknél a foglalás az 1876. XXXI. törvénycikk kihirdetése napján már foganatosítva volt, a végkielégítésből annyiszor 350 forint tartandó vissza a végrehajtást szenvedettnek szabad rendelkezésére, a hány évi fizetésnek felel meg a részére engedélyezett végkielégítési összeg. Kelt Budapestben, 1877. évi augusztushó 4-én, Tisza Kálmán s. k., m. kir. miniszterelnök.

A postán küldött pénz biztosítása végett új postai pénzeslevél borítékok hozatnak forgalomba, melyek a postahivataloknál és a postai értékpapírok árusítóinál 1 krért kaphatók. E borítékok a czimoldal felső bal sarkán jelvényül a magyar koronát, alatta a posta sipot viselik, „postai pénzes levélboríték ára 1 kr” körirattal: a czimoldal alsó bal szélén pedig a küldött pénz részletezésére megfelelő nyomtatással vannak ellátva. A pecsétoldalon a pecséteknek szánt helyek ki vannak vágva, mi a végre történt, hogy a levelek megfosztása nehezítették. Ennek folytán azonban szükség, hogy a pénz papírba külön beburkoltassék. A közönséget erről a kereskedelemügyi miniszterium oly figyelmeztetéssel értesíti, hogy a levél szárnyainak mézgázását saját érdekében mellőzze, minthogy a tapasztalás szerint csak a levél esetleges megfosztásának észrevehetetlenségét mozditja elő. Ajánlandó továbbá oly esetekben, ha csak egy vagy két darab bankjegy küldetik, ezeket gombostűvel a burkoló papírhoz tűzni, vagy czérnaszállal hozzá tűzni és végül, hogy jobb minőségű pecsétviasz használtassék, mert ez a levélre jobban reátapadván, nehezebben pattanik le. A

pecséteket a boríték kivágott helyeire akkép kell alkalmazni, hogy a kivágott lyuk egészen be legyen takarva, minthogy a postahivatalok utasítva vannak, a nem gondosan pecsételt leveleket visszautasítani.

**Senki sem hinné:** hogy Sátoralja-Ujhelyben az erkölcsiségnek legbuzgóbb őrei maguk a bordélyházak tulajdonosai. E szabadalmazott, iparjegy védelem alatt álló leánykereskedők titkos éji-őröket állítanak ki különböző pontokon azon utasítás mellett: hogy a jövő-menő és szerintök gyanus nőcseledek, mint gyalázatos üzletök rontóit, csipjé nyakon és szolgáltatásuk át a városi rendőrségnek, a hol aztán az illető megmóztatik, s pénze (ha van) nem tudjuk, de sejtjük, hogy minő alapra, elkoboztatik, mire a sértett morál összeüti bokáját, kíván pálinkás jó éjszakát a Vesta-láng őrzőinek s nyugodtan aludni megy. Ha ezt a közerkölcsiség megőrzésére hivatott rendőrség hivatalos állásából kifolyó kötelességnél fogva, alapos gyanura és magától, maga cselekszi, dicséretre méltó, derék dolgot követ el, míg ilyen világításban úgy tűnik föl, mintha csupán csak a káposzta őrzésére szívesen vállalkozott kecskéik érdekeinek tenni szolgálatot, eszközül használtatva fel magát azok gonosz céljainak megvalósítására. Mert ha csakugyan komoly szándéka a rendőrségnek a titkos prostitúciók megfékezése és megritkítása, akkor nem elég orvoslási mód azoknak zsebeit kiforgatni s e műtét után ismét szabad szárnyukra bocsátani, mint nem volt azon éretlen gyümölcsessel való elbánás, melynek tulajdonosát közelébb megbírságotkát ugyan, de megengedték: hogy a szilva továbbra is birtokában maradjon, ami körülbelől annyit tesz: „rosz szílvát akartál árulni, ez tilos dolog; fizetsz büntetésül 6 forintot, ez rendes dolog. Már most miénk a pénz, tied a szilva, s ha elakarod adni, kerülj a város másik végére; ott Nepomuki Sz. János a rendőr, ne félj! A jó öreg miatt bátran eladhatod.“

**Az itteni póttanfolyamon** levő néptanítók vizsgája a háziipar körébe tartozó szalma-és kosárfonásból vasárnap ment végbe a tornacsarnok helyiségében. Közönség szép számmal volt jelen s nagy érdeklődéssel hallgatta végig a feleleteket, melyekkel egyidejűleg a nevezett cikkek készitési módja gyakorlatilag is bemutatott. Tekintve a tanfolyam rövidségét, az előmenetel kitünően mondható s minden esetre az előadó tanár, Zombony Ernő ur fáradszóna buzgalommal tanuskodik. A többi tantárgyakból f. hó 28-án kezdetnek meg a vizsgálatok.

**Meghívás.** A tornatanfolyamra megjelent tanítók Sátoralja-Ujhelyben, augusztushó 28-án a tornacsarnokban reggeli 8 órától délután 4 óráig nyilvános vizsgát tesznek, melyre a mélyen tisztelt közönség hazafüi tisztelt meghívatik. Csaszin József, segéd-tanfolyagfelügyelő.

**A sátoralja-ujhelyi** r. kath. 6 osztályu nagygymnásiumnál az 1877/8-ik tanévre megkezdődnek a beiratások aug. 29, 30, 31-én s tartanak szept. 15-kéig bezárólag. Sátoralja-Ujhely, 1877. aug. 21-én. Az igazgatóság.

**A tarczali állami** vinctzellér képezdében a jelen évi zárvizsgálatok e hó 15-én tartattak meg, a vidék minden részéből összesereglett nagy számú közönség előtt. Jelen volt nemcsak ezen intézet; — de a közügy iránt általánosan érdeklődő br. Vay Miklós. Jelen volt képviselőnk Zala y István is.

A vizsgálatot az intézeti igazgató Szabó Lajos a fennjelzett napon délután két órakor kezdette meg. Bárha a tananyag, mely három éven át felöleltetett, nagy terjedelmű volt, mind a mellett a növendékek kellő tájékozottságot tanúsítottak, s a legértelmesebb feleletet adták. E körülmény minden esetre az igazgató szakértelmének és helyes tanmódszerének tulajdonítható.

Meglepő volt főképen a fatenyésztés köréből fölmutatott eredmény. Kitünő jártasságot tanúsítottak a nemes fák metszése és alakításában.

A szőlőmivelés köréből főképen azon r. és irány elsajátítására volt főszúly fektetve, melyet a Tokaj-vidéki szőlő miveletnél kizárólag követni kell. De ezzel szemben megjelölték azon miveletési mód hátrányát is, melyet hegyaljai vinctzellereink mai nap sem akarnak elhagyni.

A bor, de különösen a must okszerű kezelésében oly jártasságot tanúsítottak a növendékek, mely által a hallgatóságot csakugyan meglepték.

A vizsgálat befejeztével, vizsgálati elnök br. Vay Miklós ő excellentiája teljes megalégedéséül nyilvánította a fölmutatott eredmény fölött.

Vizsgálat után a közönség a faiskolát kiültetett új szőlő-telepet és a pinczét nézte meg. Itt is örömmel győződött meg, hogy mindazok, melyek elméletileg tanítottak, a gyakorlatban leghelyesebben vétettek korlátul.

Adja Isten, hogy vidékünk nemes törekvési intézete, jövőre se térjen le a helyes útról, sőt ezen haladva, terjeszse azon nézeteket, melyek nélkül

ma már okszerű szőlő és pinczekezelést gondolni nem lehet!

A vinctzellér képző intézetben ez évben 22 növendék volt. Pataky Alajos.

**A „Zemplénmegyei agarász-egylet“** tagjait f. évi szeptember hó 17-én d. u. 5 órakor Sátoralja-Ujhelyben Vladár Kristóf egyleti elnök ur szállásán (Vadászkürt) tartandó évi közgyűlésre van szerencsém tisztelettel meghívni. A közgyűlés kiváló tárgyai: 1. Egyleti titkár évi jelentése. 2. Az egyleti alapszabályok módosítására vonatkozó javaslatok tárgyalása. 3. Ez évben tartandó díj-agarászat napjának meghatározása. Sátoralja-Ujhely, 1877. aug. 20. Elnöki megbízásból: Füzy Kálmán, egyl. titkár.

**A homonnai polgári** fi-iskolában a jövő iskolai évben a második osztály is megnyitván, a beiratások f. é. szeptember 4 első napján délelőtt, a javító-, pót- és felvételi vizsgálatok pedig délután fognak megtartatni. 5-én a tanév ünnepélyes megnyitása és 6-án a tanítások megkezdetnek. Gerecz Lajos ideigl. igazgató.

**A longi erdő** szélén elterülő homokbuczkás domb, az ugynevezett „Bibérecz“ ma már nem mint az 1831-ik nagy kolera áldozatainak nyugvó helye, de mint hatalmas dinnyetelep vált nevezetessé. Ez eddig egészen terméketlen tért id. Farkas Lajos és Bajusz József urak a várostól hat évre bérbe vették s körülkerítve, annak legnagyobb részét a legnemesebb fajú dinnye magvakkal ültették be. Ily gyümölcs szegény évben, mint az idej, jó szolgálatot véltünk tenni a közönségnek, midőn felhívjuk figyelmét e körülményre s tudatjuk: miszerint a közeli napokban már nagyobb mennyiségű, kiválólag sárga dinnye bocsátatik eladás alá. Nehogy tehát a dinnye kedvelők harmadik-negyedik kézből, tehát aránytalanul drágábban juthassanak e finom gyümölcshöz, érdekükben áll már most ebbeli igényeiket maguknál, termelőknél előjegyzés által biztosítani.

**Nagy-Tárkány** bodrogközi községben az elmúlt héten nagy tűz pusztított, s 14 gazdának összes. még szalmában levő életneműjét hamvasztotta el.

**A „Magyar-rszág és Nagyvilág“** 33. száma következő érdekes tartalommal jelent meg. Szöveg: Mehemed Ali basa, az európai török hadsereg fővezére. — El akartalak feledni.... Költ. (Vay Sarolta.) — Egy rettenetes historia. (Pécz Mór.) — Egy boldogtalan története. (Jack.) Regény. Daudet Alfonz. (XXXII. folyt.) — Népszínház. (Pokorny Jenő.) — Mik okozzák a járványos betegségeket? (Dr. Dudits M.) — Hová szálljon lelkem? Költ. (Pap Károly.) — Képek az orosz-török háborúból. — Havasi út. (F. J.) — „Czukur.“ (Papp Dezső.) — Különlék. — Sakkfeladvány. — Szerejtvény. — Szerk. üzen. — R a j z o k: Mehemed Ali basa, az európai török hadsereg fővezére. — Képek az orosz-török háborúból: Drinápoly. Üldöző török lovasság a Balkánban. Bazardsik. Orosz vérengzések áldozatai a ragradi kórházban. — Havasi út.

## Csarnok.

### Lacziika.

(Vig-szomoru, igaznak is beillő történet.)

Irtá: Farkas Bertalan.

#### IV.

Kóka Mihályné éppen a tornáczon állott, midőn Jetta leányasszony és Lacziika megérkeztek. A tisztességes nő szeméi bágyadtak voltak. Látszott, hogy több éjét álmatlanul virasztott át.

A gyönyörűség leemelte Jetta mamát a Noé idejéből bárkóról, azután odakullogott édes anyjához, hogy a gyermeki kötelességnek eleget tegyen — egy kézcsokkal. Mintha oda lett volna írva homlokára a „ludas“ szó.

A nagyasszony hidegen mondta el a „hozott“ -t; talán érezte, hogy egy újabb keserű hírt ismét megirt számára a balsors.

— Hál' istenek! — kezdte Jetta leányasszony — csakhogy itthon vagyunk.

Kókané nem felelt. Meglehet az ördög is működött e nagy szerencsében, ha csak egy keveset is. — Nemde Zsanétkám, megemberkedett ez a fiu?

— Megnőtt — volt az egykedvű felelet.

— Alig ösmertem meg. Nézd ezeket a vállakat, ezt a termetet, ezeket a kezeket, ezt a mellet — folytatá az aggszüz. Igazán csak elhültem, amint megláttam.

Lacziika a tükör elé állt s haját önelégedetten borzolgatá fel, mintha azt gondolná magában: „mit ért ahoz a mama!“

— Pedig bizony-bizony nem volna csuda, ha egy holdvilág ábrázatu, agyoncsigázott fiut látnál magad előtt.

A nagyasszony figyelmes kezdett lenni, szívében

egy édes vágy ébredt föl: vajha jó hírt hallana. — Nem képeled Zsanétkám — szónokolt Jetta leányasszony neki hevülten — hogy kinözzák mai világban ezeket a szegény gyerekeket. — Van azoknak lelkem annyi tanítójuk, tanárjuk, professoruk, hogy igazán én a számát se tudom. Mondjad csak galambom! — fordult Lacziikához.

— No igen, a nyelvmester — szólt félvállról Lacziika.

— Az még magába hagyján! — kiáltott fel Jetta mama. Hanem hát az az izé — hogy is hívják csak? ...

— No igen a rajztanár — szólt kissé nyomatékosabban Lacziika.

— Ugy ám! a rajztanár. Meg aztán az a ...

— Na igen! a vivómester — jegyzé meg az urfi kellő nyomatékkal. Szót sem érdemel, édes mama.

— Dehogynem, fiam! dehogynem! — erősítgeté Jetta leányasszony. Nem tréfa dolog az; nem ám. Hát aztán az a ...

— Na igen! a zenetanár — szólt Lacziika határozott nyomatékkal s nyugodtan veté magát az ódon kanapéra, mint kinek rendén van a szénája. Ha a mama sikerről is próbál egy kis felvilágosítást szerezni: itt van Jetta mama — gondolta magában, — mi könnyebb mint a háta mögé bujni. Jobb barrikádot képez ő egy orosz armádiánál.

— Nem is csudálom, Zsanétkám — vette fel a szót ismét az aggszüz — lelkemre mondom, nem csudálom ...

A nagyasszony azonnal rosztat kezdett gyamítani. — Ne ütközzél meg lelkem! Nem tehetett másként. Én mondom, hogy nem tehetett másként.

— Oh istenem! — sóhajtott fel Kókané — ugy-e ismét csak keserűséget hozott számomra.

— Büszke, mint boldogult édes apja volt — szólt Jetta leányasszony. Én is azt tettem volna, ha a helyén vagyok.

— Kérlek Jetta, ne kinözz — jaidult fel a nagyasszony fájdalmasan. Tudtam, hogy jót nem várhatok: mindenre el vagyok készülve.

Jetta leányasszony látva, hogy már tisztességesen körül írta a helyzetet s a Lacziika rene-méja körülbelől meg van mentve, ugy „szőr mentén“ előadá, hogy bizony nincs ott bizonyítvány; mert hát büszke a gyerek; nem engedne az az ördögnek sem s Pókláb tanár urnak ugy a szemé közé vágta a tesztimóniumot, hogy csakugy szédült az bele. Ekkor aztán azt tette, amit ő is tett volna a helyén, hogy lemondott a „diákság“ ról s a faképnél hagyta a nagy kollégiumot a diszes tanári karral egyetemben.

— Édes Istenem! mi lesz belőle? — jajgatott Kókané asszony.

— No bizony, mintha ezzel már kiesett volna a világ fenéke — berzenkedett Jetta mama. Más iskola is van a világon. Csak bízd reám Zsanét. Majd utána nézek én a dolognak; — megmutatom, hogy ember lesz a gyerekből. Ugy látom, hogy egy kissé nyakas; de az nem tesz semmit: ilyenekből szoktak emberek válni.

Míg Jetta leányasszony így okoskodott: azalatt Lacziika fityörésze hagyta el a szobát s a következő pillanatban hadi sszemlét tartott a kopók és agarak között, a „kik“ is nyihogva ugráltak körül a várva-várt patrónust. Mi dolga is volna bent — gondolta — Jetta mama elvégez mindent fainul.

Kókané — mielőtt nyugalomra hajtotta volna bánatos fejét — még egyszer szívére akart a gyermekének beszélni. Akár a falra hánytta volna a borsót, — még a annak állott feljebb.

— Ugyan hagyja el mama — fakadt ki végre az impertinens naczio — nem vagyok már én gyerek, hogy leczkéztessen.

A nagyasszony fájdalmasan tört ki s végig szapult a vásott ficzkót. Jetta leányasszony nem volt jelen, ilyenkor az öreg nő sokkal bátrabbnak érezte magát.

Lacziika rá sem hallgatott anyjára; már ekkor a holnapi vadászatra gondolt s a nélkül, hogy törődött volna a korholó szavakkal, magára hagyta az öreg nőt.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

## Eladási jelentés.

Sárospatakon egy ház közel a vasúthoz, külsőséggel vagy anélkül elutazás miatt becsáron alól eladatik. — Bővebb felvilágosítást ugyanott Nagy Lajos földbirtokos urnál nyerhetni.

## Óra-üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni: miszerint Sátoralja-Ujhelyben f. évi augusztus 1-ső napjától a főtczán 483. szám alatt Schön Leo ur házában

### óra-üzletet

nyitottam.

Javításokat úgy zsebbeli, mint függő (Pen-

del), valamint mindennemű órákra nézve elvállalok s azokat kellő pontossággal és jutányos áron eszközölöm.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlva magam, — maradtam

Sátoralja-Ujhely, 1877. aug. 1.

mély tisztelettel

**Mirski Theobald,**

órász.

## Értesítvény.

Van szerencsém tisztelettel jelteni a nagyérdemű közönségnek, hogy az általam megjavított **házi kenyér** saját kívánságomra orvosilag megvizsgáltván, mind izére, mind minőségére nézve **kitünőnek** találtatott, különösen ajánlom a hosszú (Vekni) kenyeret a vendéglős uraknak.

**Kapható csak egyedül üzletemben naponta déli 11 órákor.**

Tisztelettel

**Bánóczy Kálmán.**

## Hölgyeknek

ajánlható az általános

elismertett és hivatalosan megvizsgált ártalmatlan valódi

## RAVISSANTE.



du dr. Lejossé

à Paris.

Ezen világhírű és felülmulhatlan bőrszépítő szer pillanat alatt a legszebb, legtermészetesb ifjú arczszínt idézi elő, a bőrt fehériti, frissíti és finomítja, a lég behatásától védelmezi, eltávolít legrosszabb idők alatt szeplőt, májfoltokat, orvörösséget s a bőr minden tisztatlanságait s a rizsport, valamint minden kendőzőszert fölslegessé tesz.

Nagy eredeti párisi üvegtok frt 2.50.  
Kis " " " frt 1.50.

Kapható valódi minőségben  
Sátoralja-Ujhelyben: **PINTÉR FERENCZ**  
ur gyógyszerárában.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít  
**SCHWARZ HENRIK**  
központi szétküldési raktára  
**BUDAPEST,**  
Mária-Valeria utca 9. sz.

## Hirdetmény.

Nyiregyháza város tulajdonához tartozó **vásárvám** folyó év szeptember 29-étől kezdve három évre, folyó év szeptember 3-án d. e. 10 órákor a városházánál árverésen bérbe fog kiadatni, miről az árverezni kívánók oly megjegyzéssel értesíttetnek, miszerint ennek kikiáltási ára **5000** frt, az árverező a kitett összeg 10%-át köteles letenni, — az árverési feltételek többi részletei a polgármesteri vagy főjegyzői szobában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nyiregyházán, 1877. aug. 21-én.

**Sáry Pál,** főjegyző.  
**Krasznay Gábor,** polgármester.

## Házeladás.

A kórház-utcza 377. szám alatti Stépán Mihály-féle ház szabad kézből eladó. A venni szándékozók Mezőssy Menyhért urhoz forduljanak.

## A „Zemplén“ könyvnyomdája,

mely a legujabb metszetű betűkkel van felszerelve;

az előrehaladt izlésnek megfelelőleg készít mindennemű nyomtatványt:

**Látogató-jegyeket,**  
**báli meghívókat stb.**

szines alapnyomatokkal  
vagy anélkül a legjutányosabb áron.

Vidéki megrendelések 24 óra alatt teljesíttetnek.